

Algemeen

Elke eerste zondag van de maand gaat deze Nieuwsbrief naar een groot aantal griffiers, adjunct-griffiers en andere medewerkers in en om raadsgriffies.

Doelstelling is om “iets juridisch” dat mij afgelopen maand het meest is opgevallen met de lezers te delen, en er waar mogelijk leermomenten uit te halen.

Dit alles om zoveel mogelijk gemeenteraden support te bieden bij het juridisch optimaliseren van hun besluitvormingsprocessen en andere werkzaamheden.

Thema voor deze Nieuwsbrief is: waar staan we en waar gaan we heen?

Speciaal karakter: que sera ?

Een Nieuwsbrief op Nieuwjaarsdag komt eens in de zoveel jaar voor. Na 6 jaar deze Nieuwsbrief te hebben gemaakt is het dan eindelijk zover!

Over precies 11 jaar is de volgende keer. Ook dan hoop ik de lezer mee te nemen in de gemeenterechtelijke actualiteit van dat moment.

Maar eerst wens ik al mijn trouwe lezers een gezond, vrolijk en voorspoedig 2023 toe!

Vanwege het speciale karakter van deze dag een Nieuwsbrief met een speciaal tintje. Geen afgerond thema dit keer, maar meer een pas op de plaats.

Met daaraan gekoppeld de vraag: wat staat ons komend jaar te wachten?

Wet bevordering integriteit c.a.

Vandaag is de Wet bevordering integriteit en functioneren decentraal bestuur in werking getreden. Dat wil zeggen alle bepalingen uit die wet behalve de afdeling inzake geheimhouding.

Komende drie maanden zijn bestemd om onszelf voor te bereiden op het nieuwe stelsel van geheimhouding. De twee belangrijke zaken op dat vlak zijn: de plicht tot het nemen van een raadsbesluit tot bekrachtiging komt te vervallen; een besloten raadsvergadering betekent straks automatisch dat er een plicht tot geheimhouding is over hetgeen in die beslotenheid wordt gezegd en aan stukken wordt overlegd. Er hoeft dus geen apart besluit “opleggen geheimhouding” te worden genomen.

Ditzelfde geldt voor een besloten vergadering van een artikel 82-commissie en artikel 83-bestuurscommissie.

Het raadslid dat hetzij rechtstreeks hetzij middellijk (“via-via”) een persoonlijk belang bij een door de raad te nemen besluit heeft mag niet langer deelnemen aan beraadslaging én stemming.

En de nevenfuncties van de raadsleden (en wethouders en burgemeester) moeten zowel fysiek in het gemeentehuis (!) als digitaal ter inzage worden gelegd.

Op dit vlak is in menig gemeente een forse verbeterslag te maken. Uit eigen waarneming is mij gebleken dat menig raadswebsite geen inzicht biedt in de nevenfuncties van de raadsleden.

Tot zover een kleine greep uit de Wet bevordering integriteit c.a.

Op naar de externe rekenkamer!

Ook de Wet versterking decentrale rekenkamers is vandaag in werking getreden. Dit jaar is een overgangsjaar voor al die gemeenten waar geen externe rekenkamer bestaat. In die gemeenten heeft de raad ooit de keuze laten vallen op een rekenkamerfunctie, ook wel genoemd: rekenkamercommissie.

Over precies een jaar moeten al die rekenkamerfuncties zijn opgeschaald naar een externe rekenkamer. Al dan niet in gezamenlijkheid met andere gemeenteraden.

Gelukkig mag de op de griffier werkzame secretaris rekenkamerfunctie mee in die exercitie: de Gemeentewet biedt ruimte voor het op de griffie werkzaam zijn van de secretaris van de externe rekenkamer.

Nogmaals: Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

De vorige nieuwsbrief was gewijd aan de nieuwe bepalingen in de Wgr die tot doel hebben een versterking van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen enerzijds en het verruimen van de kaderstellende en controlerende rol van de raden van de deelnemende gemeenten.

Kortheidshave verwijs ik daarnaar.

Voor nu vraag ik aandacht voor de (Kader)Nota verbonden partijen: is die nog wel actueel, zijn de wijzigingen uit de gewijzigde Wgr er al in verwerkt?

Sta er in dit verband bij stil dat het nog steeds het college van B&W is dat een regeling ter goedkeuring aan de raad aanbiedt. Op dat moment staat de tekst en inhoud van de regeling feitelijk vast.

En kan de raad er alleen een zienswijze op geven en/of wel zijn toestemming eraan onthouden. Beïnvloeding vooraf (dus helemaal vanaf het begin van het opstellen van een nieuwe dan wel gewijzigde tekst van een gemeenschappelijke regeling) is alleen mogelijk als de raad een actuele Kadernota verbonden partijen heeft vastgesteld.

Een Kadernota dus waarin de raad zijn eigen visie, inzichten en wensen t.a.v. de inrichting van een nieuw vast te stellen tekst van een gemeenschappelijke regeling heeft neergelegd. Uiteraard gebaseerd op de tekst van de Wgr zoals die vanaf 1 juli 2022 geldt.

Het is goed dat elke gemeenteraad zich bewust is van de urgentie van een dergelijke Kadernota.

Mijn eigen voornemens voor 2023

Al die wetswijzigingen die gevolgen hebben op het werk van griffier en gemeenteraad noodzaaken tot een actualisering van het boekwerk "Juridisch praktijkboek raadsgriffie(r)".

Dus ja: er komt heel binnenkort een geheel geactualiseerde 2^e druk van dit veel geraadpleegde boekwerk uit!

Daarna ga ik aan de slag met een geheel nieuw boekwerk. Daarin zal een groot aantal van de Nieuwsbrieven die afgelopen 6 jaar maandelijks zijn verspreid themagewijs worden gebundeld.

Tot slot zal ik komend najaar mijn spaarvarken bij dat pensioenfonds in Zuid-Limburg gaan aanspreken. Ik ga de prachtige gemeente Heerde dus andermaal verlaten.

Maar zal (uiteraard) op dezelfde voet doorgaan met het op grote schaal adviseren van gemeenteraden/provinciale staten en griffiers in juridische kwesties!

Nogmaals een heel mooi jaar toegewenst!